Juha Luomala, sosiaalineuvos, STM

Eduskunnan sivistysvaliokunta

Asia: Hallituksen vuosikertomus 2022 - Psykoterapian puolesta – Kansalaisaloite psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi; KAA 3/2021 vp – EK 19/2022 HE 146/2021

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto jatkaa psykoterapeuttikoulutuksen järjestämistä ja rahoitusta koskevien vaihtoehtojen selvittämistä ja ryhtyy selvitysten pohjalta pikaisesti tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta psykoterapeuttien ja muiden mielenterveystyössä toimivien henkilöiden riittävä saatavuus sekä palveluiden saatavuus molemmilla kansalliskielillä voidaan turvata.

Petteri Orpon hallituksen ohjelma sisältää kirjauksen, jonka mukaan psykoterapiapalveluiden saavutettavuutta vahvistetaan uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säätämällä ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi. Psykoterapiakoulutusta koskeva hallituksen esitys tuli hallitusohjelman mukaan antaa vuonna 2025 ja sille osoitettiin määrärahat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan momentille.

Psykoterapiakoulutuksen maksuttomuuden mahdollisuuksien selvittämiseksi Sosiaali- ja terveysministeriö teetti selvityksen psykoterapeuttikoulutuksen keskeisistä haasteista vuonna 2022. Selvitys kartoitti erityisesti psykoterapeuttikoulutukseen liittyviä uudistamistarpeita, koulutuksen valtakunnallisen ohjauksen toimivuutta, opintohallinnollista asemaa sekä rahoitusta. Selvitys on luonut pohjaa myös nykyisen hallitusohjelman asiaa koskeviin kirjauksiin erityisesti psykoterapiakoulutuksen kaksiportaisuuden osalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö käynnistivät valmistelutyön vuonna 2024 asettamalla yhteisen ohjausryhmän valmistelemaan kaksiportaisen psykoterapeuttikoulutuksen mallia, joka parhaiten vastaisi palvelujärjestelmän tarpeita siten, että siellä mielenterveyden parissa työskentelevien ammattilaisten osaaminen ja valmiudet työhön vahvistuisivat ja samalla mielenterveyspalvelujen saatavuus paranisi. Ohjausryhmän työskentelyssä myös arvioidaan koulutuksen rahoitukseen liittyviä ratkaisuja sekä sitä, millainen malli olisi parhaiten koulutuksellisesti toteutettavissa.

Valmistelussa on tässä vaiheessa määritelty kaksiportaisen psykoterapiakoulutuksen rakenne sekä keskeiset koulutuksen piiriin kuuluvat tahot sekä ne ammattiryhmät, joiden osalta on tarpeen vahvistaa olemassa olevia koulutusrakenteita. Koulutusrakenteita kehitetään vuoden 2025 aikana siihen suunnattavalla valtionavustuksella. Psykoterapiakoulutuksen kaksiportaisuuteen liittyvä hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2026. Uudistukselle varatut määrärahat on siirretty STM:n hallinnonalan momentille.

Sosiaalineuvos Juha Luomala, STM